

A GYERMEK MEGJELENÉSE A HAZAI ONLINE SAJTÓBAN

Kelemen Rita

Szegedi Tudományegyetem, BTK, Neveléstudományi Doktori Iskola

Kulcsszavak: gyermekfelfogás, médiahatás, online sajtó

Előadásomban a hazai online sajtóban egy hónap alatt megjelent híreknek abból a szempontból történő elemzését kívánom bemutatni, hogy a hírekben milyen témákban, milyen kontextusokban jelenik meg a gyermek, gyerek szó.

A gyermekekről alkotott kép koronként, kultúránként változik, minden társadalom kialakítja a saját gyermekképét, gyermekfelfogását. A téma jelentős neveléstörténeti háttérrel *Pukánszky Béla* foglalkozik. Vizsgálatunkkal napjaink gyermekről alkotott képének megismeréséhez kívánunk hozzájárulni azáltal, hogy a hazai online sajtóban a gyermekekről közvetített képet vizsgáljuk különböző szempontok szerint.

A gyermekekről szóló információk, az ezek alapján kialakuló képzetek jelentősen befolyásolják a gyermekekről való gondolkodást, az irántuk való attitűdöt, a velük való viselkedést. Elfogadva *Vajda Zsuzsanna* és *Kósa Éva* megközelítését a média hatásáról, feltételezhetjük, hogy az Interneten olvasható hírek mint a tömegkommunikációban közvetített üzenetek hatással vannak a befogadóra, annak attitűdjeire, viselkedésformáira, érzelmi állapotára, sztereotípiáira, a valóságról alkotott elképzeléseire.

Kutatási kérdésein arra vonatkozik, hogy az Interneten olvasható hírekben milyen kontextusba ágyazva, milyen tartalomhoz kapcsolódóan jelennek meg a gyermekek. A mintát az internetes hírportálokon és a hírböngészőkben egy hónap alatt megjelent összes hír alkotja, ami 34203 írást jelent. A véletlenszerűen választott időszak 2006. november 1-jétől december 1-jéig terjedt. Ebben az időszakban sem az oktatással, sem a gyermekek világával kapcsolatban nem történt kiemelkedő esemény (oktatásügyi intézkedés, ünnep, tanévkezdés stb.), ezért a kutatásunk szempontjából fontos változók szerint a mintát reprezentatívnak mondhatjuk, az egész év híreinek jellemzésére használhatjuk.

Statisztikai elemzésekkel vizsgáltuk a híreket, részletesebben azokat az almintákat, melyek szövegében, illetve címében szerepel a gyermek, gyerek szó. A keresett két szó 952 hír szövegében (2,8%), 236 hír címében (0,7%) jelent meg. Az elemzéshez felhasználtuk a hírportálok rovatokba sorolását. Emellett a gyermekhírek vizsgálatára alkalmasabb témakategóriákat dolgoztunk ki.

Eredményeink azt mutatják, hogy a gyermekek az online sajtóban a bűnügyi hírekben kerülnek legtöbbször említésre (19%). A felállított kategóriák közötti rangsor élbolyát a Bűnügy mellett a Bulvár (15%), az Egészségügy (15%) és a Baleset (14%) témák alkotják. Őket sorrendben követi a Gazdaság (11%), a Gyermekvédelem (9%), a Kultúra (8%), a Tudomány (6%), a Sport (3%) és végül az Oktatásügy (0%).

Kutatásunk eredményeit a következő állításokban foglalhatjuk röviden össze: (1) a gyermekeket érintő hírek több mint 50 százalékában a gyermek áldozatként jelenik meg; (2) a gyermekekről szóló hírek nagy többsége agresszív tartalmakat közvetít; (3) a gyermekekről szóló hírek között értéket közvetítő, illetve pozitív üzenetű tartalmak lényegében nincsenek, számuk elenyésző.